

Tuis > Menings

Review vannie Arabies-Afrikaans Workshop met die Afrikaanse Taalmuseum

Tasneem Daniels

Menings

2022-08-19

Ommie Arabies-Afrikaans workshop by die Afrikaanse Taalmuseum te attend was omtrent 'n adventure. Die history van Arabies-Afrikaans is vi my as 'n millennial nog altyd new en novel, en ek is baie happy om my nuwe knowledge van hierie taal met my Malay Kaaps by te sit.

Afrikaanse Taalmonument
omtrent 2 jaar gelede

Arabies-Afrikaanse werkswinkel | Arabic Afrikaans workshop

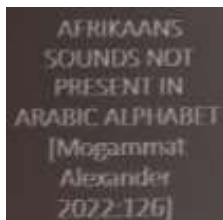
Ter ere van Arabies-Afrikaans het die [Afrikaanse Taalmonument](#) (ATM) en [Historium Trust](#) 'n [#werkswinkel](#) oor hierdie unieke [#skryftradisie](#) op 16 Julie 2022 aangebied.

Die [#aanbieder](#) was dr. Shamięa Chaudhari, 'n dosent in die fakulteit opvoedkunde aan die Kaapse Skiereiland Universiteit vir Tegnologie waar sy Afrikaans as hoofvak en Kurrikulumstudie doseer. Sy is nie net 'n kenner op Afrikaans en Arabies – en liefhebber ... [Wys meer](#)

According to the *Dictionary of Loanwords in the Cape Muslim vernacular* deur Mogamat Alexander is Arabies-Afrikaans die “Ajami writing system” (the writing of non-Arab languages using the Arabic script) wattie vorige Cape Muslims gebruik't om in Afrikaans te skryf – locally wassit geken as “Arab Hollands” since Cape Dutch die dominant language daai tyd gewies't. Om hierie Ajami writing system te gebruik om Afrikaans te skryf, wassie norm voo die introduction vannie Roman script as 'n result van unequal access to education, die feit dat coloured mense nie die opportunity gehad't om die Roman script in skole te lee nie, maa hulle was baie faam in die Arabic script deur hulle Islamic religious upbringing (Arabic issie language waarin die heilige Qur'an geskryf is). However, die witten Arabies-Afrikaans taal was baie different vannie spoken version van Cape

Dutch en sommige Roman letters kon dji nie innie Arabic alphabet vind nie, en “code-switching” was gebruik wôd om hierie gaps in te fill.

Om hierie language discoveries te maak is omtrent 'n adventure vir my. Ek voel asoffie twee kante van my brein finally kontak gemaak't. Ek het grootgewôd met Afrikaans, en ek het oek vir twee jare conversational Arabies by UWC as pa't van my BA degree boe-oppie feit dat ammal van ôs hettie Arabies alphabet in Madrassah gelee wanner ôs klein was. Maa never in my wildest dreams het ek gedroom dat hierie twee languages combine't! In my ouerige jare of course realise ek wat my Madrassah-onderwyseres eendag gesêrit, die feit dat ôse Kaapse Afrikaans 'n huge influence het op hoe ôs Arabic praat. En as dji baie goed annie Rattibul Haddad luister op 'n Donderdagaand, kan dji hoo hoe baie similar klink dit aan ôse Kaapse Afrikaans dialect.

ا - aa 26 add [alif] a letter	إيو - eeu 32	نع - ng 38 ن ع	أ - ë 44
إي - ee 7	أوي - oei 33	- - ie 39 add [je] vowel	ؤ - oe 45 add [oj] vowel
ؤ - oo 1	چ - tj 34	و - ou 40	
عي - uu 1	ئ - ê 35	حه - gh 41 ح ه	
أي - aai 1	ه - 'h 36	عي - ui 42	
أوي - ooi 1	أ - ô 37	اء - ae 43	

"Afrikaanse klanke wat nie in die Arabiese alfabet voorkom nie" (Foto: Tasneem Daniels)

Die host vannie workshop was simply net 'n jewel daai dag. 'n Paa dae later op Radio 786 het Mogamat gesêrat sy het history gemaak byrie workshop, want sy het ou Afrikaanse tannies gelee hoe om te batcha! Vi my the most unforgettable moment wassie Malay Afrikaans nursery rhyme wat sy virrie klas gelee't. Die begin vannie song gaan soes “Alif dêtes Aaah, Alif bowwa bie” – die punt vannie song was ommie vowels vannie Arabic language virrie klas te lee. Hierie song was vi my 'n revelation, want my generation het Arabies lee lies deur Engels as 'n medium of instruction, unlike sy en Mogamat se generation wat alles in Afrikaans gelee'rit, en dit was mashallah ommit van hulle perspective te lee ken.

Although was ek baie familiar mettie res vannie workshop se content, wassit nog altyd leqqa om innie space te wies en saam mettie woo'de te speel en Afrikaanse sinne te bou mettie Arabic alphabet. Ek het saam't 'n leqqa groep gesit, en om hulle enthusiasm te sien was net te oulyk. Een workshop participant was 'n linguistics graduate nes ek en ôs het leqqa gesels oo hoe interesting die languages vannie wereld kan wies. Ek het met skaamte aan hom confess dat ekkie baie effort gemaak't om Korean te lee lies wanner ek daa in 2016 gebly't – in my defence was ek te besig ommie Bahasa Indonesian language oek te lee! Hy was omtrent 'n quick learner

en hy't baie gou die gist vannie Arabiese alfabet gelee. Dit het vi my remind oor die feit dat dji miskien faam kan wies in 'n taal wat uit jou eie community kom, maa the real test comes, soes ek in Korea gelee het, wanner dji in 'n nuwe cultural environment is en onner druk is om 'n nuwe taal en 'n nuwe perspective in te vat.

Dit was leqqa om 'n anner workshop participant oek wee te sien – ôs het mekaa ontmoet byrie launch vannie *Dictionary of Loanwords in the Cape Muslim vernacular*. Hy was oek 'n champion wanner ôsie woo'de innie workshop gebou't. Hy het 'n original sin, "Gogga maak vir baba bang", in Arabic geskryf en dit was nogal cool. Ôs het 'n box byrie workshop gekry met samoosas, pies en koek en 'n workshop participant het die woo'd "nagereg" oppie box in Arabic heeltemal correct geskryf! Een van ôse anner workshop participants het 'n WhatsApp group begin waa ôs ammal in kontak kon bly, especially virrie **upcoming Arabic-Afrikaans competition in August 2022**.

DIE AFRIKAANSE TAALMUSEUM FACTORIELAAN, KRAAL
DIE AFRIKAANSE TAALMUSEUM & -MONUMENT
 'n afdelings van die Departement van Kulturele Erfenis en Kultuur
DIE AFRIKAANSE TAALMONUMENT PRAEDORS
 kultuur, natuur, plesier

Kan jy Afrikaans toelies in Arabies of Jawi?
 كَن دَجِي أَفْرِيكَانْسِ تُولِيْسِ إِيْنِ عَرَبِيَّائِْسِ أَوْفِ جَاوِي
 Prize money R10 000 Prysgeeld
 أَرَايِْسِي أَفْرِيكَانْسِ Arabies-Afrikaans

Write 150 Afrikaans words in Arabic or Jawi script by 26 August 2022 and stand a chance to win cash and year permits!
 Skrif 150 Afrikaanse woorde in die Arabiese of Jawiese skrif teen 26 Augustus 2022 en staan 'n kans om kontant en jaarpermitte te wen!

beeld: Tasneem Chillwan | tasneemchillwan@gmail.com

Meer info: 021 872 3441 of bemaking2@taalmuseum.co.za
 Details: taalmuseum.co.za/arabies-afrikaans/

Tel. 021 863 0543 / 4809 www.taalmuseum.co.za Afrikaanse Taalmonument @taalmonument

Ek wil baie graag wee in hierie competition deelneem, en lyk vi my die quick learners gaan sieker vi my 'n run for my money gie!

'n Kôf history lesson oor die oorsprong van Afrikaans was ook in die workshop, en dit het my herinner aan die woorde "We see the world not as it is, but as we are" en hoe daai woorde so relevant is in die hele historiese gesprek oor Afrikaans. Daar is baie historiese verskoninge van hierdie taal, want ons is baie divers in ons oorsprong, maar daai workshop was 'n unieke oomblik om mekaar te luister met respek en daar was baie mense wat uitgekóm om ons perspektiewe as 'n Muslim Afrikaanse gemeenskap te lees ken – daai het ek die meeste waardeer van die workshop alhamdulillah.

Ek onthou wanneer ek in Korea gewies was dat ek 'n laptop koop wat albei die Romeinse en Koreaanse skryfsels het op die toetsbord, maar ek het nooit daai uitgekóm. Miskien was daai my geleentheid om 'n tweetaalige toetsbord te lees ken, want nou moet ek begin op my Arabies-Afrikaanse skryf wêreld vir die komende wedstryd in Augustus en ek het 'n lang pad om te gaan vóór dat my toelating is vir die toelating. Al in al is ek baie gelukkig en bevoorreg om "taalherlewing" te ondersteun, en dit herinner my aan die gevoel wat ek gekry het **wanneer ek in Indonesië in 2016 was**, die gevoel dat ek "tramakassie" wees moet huis toe bring – die workshop het omtrent daai missie in my wees inspireer.

Mee oorsprong wedstryd

- <https://www.taalmuseum.co.za/toelies-afrikaans-in-arabiese-skrif-en-wen/>
- <http://www.taalmuseum.co.za/write-afrikaans-in-arabic-script-and-win/>

Woordeskat

faam – plaalike term vir "fluënt/vlot"

madrassah – Arabies vir "skool"

Rattibul Haddad – 'n Donderdagaand tradisie in Kaapstad (van slawedae) waar die Muslim gemeenskap bykom om stukke uit die Qur'an te lees, en om te bid

batcha – Indonesië vir "lees"

mashallah – Arabiese term/uitdrukking vir iets wat beeldskoon of mooi is

Alhamdulillah – Arabiese term/uitdrukking vir "lof aan God"

Lees ook in *LitNet Akademies*:

Gewone lesers aan die Kaap, c. 1680 tot 1850

“Die leeskuure van die slawe, vryswartes en arbeiders in die vroeë Kaap vertel ons nie net waarvan hierdie mense gehou het nie, maar ook wie hulle was en hoe hulle die wêreld verstaan het.”

LitNet

0

Lees ook op LitNet en Voertaal:

Persverklaring: Toelies Afrikaans in Arabiese skrif en wen!

Om in te skryf, moet deelnemers 'n teks in enige variëteit van Afrikaans in die Romeinse skrif vind of iets direk met behulp van die Arabiese skrif skryf. Die wenner sal R5 000 kontant ontvang en die twee naasweners R2 500 elk. Al drie wen ook 'n gesinsjaarpermit vir die ATM.

LitNet

0

Barakat-program: Eis jou moedertaal terug

Skryf jonger mense nog Arabiese Afrikaans? In die LitNet-insetsel gesels Robyn van de Rhede met Tasneem Chilwan, die tweede naaswenner van die Afrikaanse Taalmuseum en -monument (ATM) se Arabiese Afrikaans-kompetisie (2020).

Radio 786, in samewerking met die Afrikaanse Taalraad (ATR) en LitNet, bied maandeliks die *Barakat*-program aan. In Erfenismaand het Fatima Allie (ATR) met Hein Willemse (Universiteit van Pretoria), Michael Jonas (ATR-lid en direkteur van die ATM) en Mogamat Kamedien (kultuurerfenisaktivis en die stigter van die Facebook-groep Arabiese-Afrikaans) gesels.

LitNet

0

Tuan Guru en die aartappelboer – oor Afrikaans en versoening

“Dit is ’n verhaal wat reeds 200 jaar bestaan. In die verhaal hoor ek die versugting van onderdrukte mense wat ’n voorspraakmaker en beskermer in Tuan Guru sien. Iemand wat bereid is om op te staan teen afjakkery, die kleinboetie van

sosiale en politieke verdrukking.”

LitNet

2

Reflections oppie launch vannie *Dictionary of loanwords in the Cape Muslim vernacular* (Mogamat Alexander)

“Ommie launch vannie *Dictionary of loanwords in the Cape Muslim vernacular* deur Mogamat Alexander te witness was actually ‘n dream come true ... Ek was honoured om ‘n LitNet-insetsel op Radio 786 se *Barakat*-program te doen met

Robyn van de Rhede, en innie insetsel het ôs gepraat vannie Cape Muslim vernacular en Kaaps, hoe hulle dieselle is en hoe different dit kan wies, ennie feit dat elken van hulle nie legal tale of dialects in Suid-Afrika is nie – legal innie boardroom, education, media en alle public en official spaces.”

LitNet

0

ATR-komvandaan-seminaar 2019: Die geskiedenis van Arabiese Afrikaans

Kyk hier na ‘n video deur die Afrikaanse Taalraad oor die geskiedenis van Arabiese Afrikaans.

LitNet

0

Kaaps in fokus-referaat: Die historiese dinamika van Kaaps – toe en nou

Lees Ernst Kotzé se Kaaps in fokus-referaat hier.

LitNet

0

Fotoblad: *Die Afrikaans van die Kaapse Moslems*-bekendstelling

Op Saterdag 15 Desember 2018 het die bekendstelling van die Afrikaanse verwerking van Achmat Davids se boek, *The Afrikaans of the Cape Muslims* by die Historium Trust funksie- en konferensiesentrum in Paarl

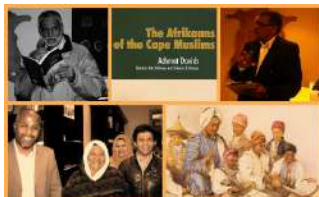
plaasgevind. Die boekbekendstelling is deur Die Stigting vir die Bemagtiging deur Afrikaans (SBA), tesame met die Afrikaanse Taalmuseum se slawedagviering, aangebied. Menán van Heerden het foto's geneem.

LitNet

0

Fotoblad: Die boekbekendstelling van *The Afrikaans of the Cape Muslims*

Die bekendstelling van *The Afrikaans of the Cape Muslims: Afrikaans at the Cape from 1815 to 1915 – A Sociolinguistic Study* deur Achmat Davids (1939-1998) (reds Hein Willemsse en Suleman E Dangor, uitgegee deur Protea Boekhuis, 2010) het op Vrydag

1 Julie by Timbuktu Books, Claremont plaasgevind. Die boek is 'n geredigeerde weergawe van Davids se MA-verhandeling (Universiteit van Natal, 1991).

LitNet

1

Die Bo-Kaap: Arabiese Afrikaans en die Kaapse Moslemgemeenskap

Op Saterdag 24 Maart het 'n paneelbespreking oor die rol van die Bo-Kaap in die ontwikkeling van Afrikaans by die Kasteel die Goeie Hoop plaasgevind. Kyk hier na foto's van die geleentheid. Lees ook meer oor die Kaapse

Moslemgemeenskap en Afrikaans.

LitNet

7

Wenners van die Arabies-Afrikaans-kompetisie bekend

“Afrikaans kan die taal van versoening wees deur die verskillende herkomste van ons taal te vier en te koester; daarom ook gedenk die Afrikaanse Taalmonument en -museum die vrylating van ons slawevoorouers en hulle bydrae tot die

skepping van ons taal.”

LitNet

2

Mediavrstelling: Taalmonument vereer nuwe skrywers van Arabies-Afrikaans

Ter ere van Versoeningsmaand, die afskaffing van slawerny asook die bydrae van Arabies-Afrikaans tot die taal se wording, word jy hartlik uitgenooi na die Afrikaanse Taalmuseum en -monument (ATM) se geselligheid op 3 Desember 2020

om pryse aan die skrywers van nuwe Arabies-Afrikaans-werke te oorhandig.

LitNet

0

Die Bo-Kaap: my erfenis

“My wortels en waar ek vandaan kom, is baie belangrik. Dit begin in die Bo-Kaap! Alhoewel ek nie meer in die Bo-Kaap woon nie, is my eerste herinneringe, my geskiedenis, my kultuur en tradisies in hierdie pragtige gebied op die hange van

Signal Hill gewortel. Met die aanvang van gentrifikasie is die gemoedsrus van die inwoners van die Bo-Kaap tot sy kern geskud. My storie is net een storie.”

LitNet

1

Die vrystelling van slawe: 1 Desember 1834

Slawerny is op 1 Desember 1834 amptelik in die Kaapkolonie afgeskaf, maar slawe moes daarna vir vier as vakmanne vir hul eienaars werk. Slawe is dus ten volle bevry op 1 Desember 1838. Hier is 'n keuse uit LitNet-materiaal oor die rol en invloed van

slawe en hul afstammeling.

LitNet

1

Kom ons lig die sluier: Afrikaanse Moesliemvroue se aktivisme en entrepreneurskap

“Hierdie beeld van Moesliemvroue as aktiewe rolspelers in die private en publieke lewe van die gemeenskap noodsaak 'n paradigmaskuif wanneer daar oor Moesliemvroue en hulle bydraes tot taal en kultuur gepraat word.”

LitNet

1

LitNet Akademies-resensie-essay: *Kaaps in fokus*

"*Kaaps in fokus* gaan ten slotte oor mense, want '[d]ie soppangheid van Kaaps is in die laaste instansie nie net 'n linguistiese kwessie nie, maar wesenlik een van die waardigheid van alle sprekers van Afrikaans' (Willemse, 81). En dit is juis

hierdie kenmerk van *Kaaps in fokus* wat dit so 'n tydige en relevante publikasie maak."

LitNet

1

Kaaps en (her)standaardisering

"In die ontstaansgeskiedenis van Standaardafrikaans is 'oorleg met alle gebruikers' kennelik 'n leemte wat 'n hoë prioriteit moet wees by die hantering van taalnormering vorentoe."

LitNet

1

Afrikaans, die taal van vele kulture

"Die idee vir die werkwinkel was om insig te kry in die rol van die Khoi op Afrikaans, te kyk na Bo-Kaapafrikaans, die invloed van die slawe, Moslems, ander Afrikaners op Afrikaans, en iets te hoor oor Oranjerivierafrikaans."

LitNet

6

Hoekom word Afrikaans "kreools" genoem?

“Waarom word Afrikaans as ‘n ‘kreoolse’ taal bestempel? Alle tale word deur taalkontak verander. Elke taal is ‘gemeng’. Waarom dan hierdie etiket?”

Voertaal

Slawe en die ontwikkeling van Afrikaans

‘n Taal bestaan uit woorde, grammatikale struktuur en uitspraak. Hoe het slawe Afrikaans help vorm?

LitNet

4

Onderhoud: Waar het die spoor van Afrikaans as onderrigtaal begin?

“Teen 1840, en selfs miskien vroeër, was Afrikaans die onderrigtaal in die bekende Dorp Street Madrasah.”

LitNet

8

Ons slawe-erfenis: 'n Foto-toer

'n Erfenissimposium is op 5 Desember 2013 deur die Afrikaanse Taalmuseum en –monument in samewerking met die Paarl Museum aangebied. Menán van Heerden het dié simposium bygewoon. Hier is haar indrukke en foto's.

LitNet

0

Afrikaans: nog 10 kitsfeite

'n Kopiesboek; Argentinië; Jager Afrikaner en “skindertaal”. Wat het hierdie woorde met die geskiedenis van Afrikaans te make?

Voertaal

Suid-Afrikaanse erfenis-uitstalling in Kaapstad

Hierdie uitstalling, *Treasure House of Knowledge*, sluit erfenisvoorwerpe in soos: 'n oorspronklike kopie van die gepubliseerde Arabiese Afrikaans-boek deur Abu Bakr Effendi (1869), 'n Nama-Bybel wat in 1859 gepubliseer is, die eerste gedig wat in Kaap die Goeie Hoop gepubliseer is, en plakkate van Suid-Afrika se eerste demokratiese verkiesing in 1994.

Voertaal

Is jou ouma ook 'n donkie?

“Dit is die 19de eeu, die era van Britse bewind aan die Kaap. Verengelsingprosesse in veral skole en die kerk is vroeg in die nuwe eeu implementeer. Jou oumagrootjie, wat skoolgaan in Graaff-Reinet, staan in die

klaskamer se verre hoek met 'n bordjie wat om haar nek hang. Dit lui: 'I am a donkey, I spoke Dutch.' Sy is betrap dat sy Afrikaans op die skoolterrein gepraat het.”

Voertaal

0

0

0

0

0

0

0

1

Kommentaar

Theodorus du Plessis

2022-08-26 at 11:23

Laat my met heimweë terugding aan Achamt Davids se baanbrekerswerk op die terrein.

Reply

Reageer

Jou e-posadres sal nie gepubliseer word nie. Kommentaar is onderhewig aan moderering.

Reageer

Jou naam*

Sybrandus Adema

Jou e-posadres*

sybrandus.adema@gmail.com

Save my name, email, and website in this browser for the next time I comment.

PLAAS

Stel my in kennis indien nuwe kommentaar bygevoeg word.